

Sosyal bilimler alanında özgün çalışmaların yayımlandığı bir dergi olan Topkapı Sosyal Bilimler Dergisi'nin / *Topkapı Journal of Social Sciences* (TJSS) üçüncü sayısı ile karşınızdayız. Bu sayıyı, 25–26 Ağustos 2022 tarihleri arasında İstanbul'da ve online olarak gerçekleştirilen “Disiplinlerarası Dünya Kent Çalışmaları Kongresi”nde sunulan bildirilerden seçilen makalelerden “kent özel sayısı” olarak hazırladık. Büyük bir özen, özveri ve dikkatle hazırladığımız bu sayımızda birbirinden değerli on makale yer almaktadır.

Toplumların ekonomilerini geliştirmeye başladığı Sanayi Devrimi ve sonrasında yaşanan gelişmeler, yoksulluğun görünümünü ve anlamsal boyutunu değiştirmiştir. Yaşanabilir ve kabul edilebilir bir durum olan eski yoksulluk, yeni yoksulluğun gelmesiyle ortadan kalkmış, yerini sefalet ve açlık almıştır. Eski toplumsal kesimlerde görülmeyen parçalanma ve kırılma, modern yoksulluğun varlığı ile daha da belirgin hale gelmiştir. Gelir yetersizliği yaşayan yoksullar, piyasanın fiyatlarını karşılayamaz bir duruma sürüklenmişken, ayrıca piyasa konuttan daha fazla kar getirdiği için düşük fiyatlı ev bulma şansını azaltmıştır. Yoksulların düzensiz çalışma veya işsizlik, yetersiz sosyal yardımlar, yetersiz gelir ve yüksek fiyatlı konut bütçesini karşılayamama gibi temel yapısal sorunlar “evsizliğe” neden olmuştur. Günümüzde evsizlik, çeşitli nedenlerle yaygınlaşmış ve önemli bir yıkıcı sorundur. Birleşmiş Milletler (BM) raporlarına göre dünya genelinde 100 milyon evsiz vardır. 1,6 milyar kadar insan yeterli konuttan yoksundur (Habitat, 2015). Evsizlik, bireyciliğin öne çıktığı ve özellikle gelişmiş ülkelerde kapitalizmin tüm kurumları ele aldığı 1980'lerde önemli bir toplumsal sorun olarak ortaya çıkmıştır. Kentsel alanlarda tespit edilen evsizlik olgusu, sosyal bilimlerin her geçen gün daha fazla ilgisini çeken bir toplumsal sorundur.

Sıradan şehirler pandeminin etkileri, doğal afet riskleri ve iklim değişikliğiyle boğuşuyor. Kentsel yoksulluktan en çok etkilenenler, özellikle düşük eğitimli kadınlar, çocuklar, mülteciler ve ayrımcılığa uğrayan azınlıklardır. Kentsel isyanlar, protesto hareketleri ve popülist partiler, Batılı kentsel alanların yeni kent sakinlerini—özellikle yeni göçmenleri—entegre etme ve bu son krizlerden en çok zarar görenlerin sesini duyurma kapasitesini tartışmaya açmıştır. Şehirler arasındaki ve şehirler içindeki mekansal eşitsizlikler Küresel Kuzey'deki şehirlerde de görülebilse de, esas endişe kaynağı olan, Küresel Güney'deki şehirlerdeki bu tür eşitsizliklerin derinliği ve genişliğidir. Bu özel sayının amacı gerçekten de, hem Küresel Kuzey'deki hem de Küresel Güney'deki şehirlerin bu istisnai zamanlarda karşı karşıya kaldıkları bazı sorunları, özellikle yoksulluğun yayılmasına dikkat ederek tartışmaktır.

Dergimizin “Kent Özel Sayısı” olmasında büyük katkısı olan ve giriş makalesi ile desteğini taçlandıran Türkiye'nin en önemli kent bilimcilerinden Prof. Dr. Ruşen Keleş'e minnettarız. Bunun yanında, Yayın Kurulu Üyelerimiz başta olmak üzere, tüm hakemlerimize, yazarlarımıza ve bizleri takip eden, görüş ve önerilerini sunan tüm meslektaşlarımıza teşekkür ediyoruz. Yeni sayılarda görüşmek dileğiyle.

Dr. Öğr. Üyesi Zeynep Banu Dalaman / Baş Editör

FROM THE EDITOR

We are here with the third issue of *Topkapı Journal of Social Sciences (TJSS)*, a journal that publishes original studies in the field of social sciences. We prepared this issue as the “city special issue” which is comprised of ten articles selected from the papers presented at the hybrid Interdisciplinary World Congress of Urban Studies 2022, held on 25–26 August, 2022 in Istanbul and online. There are ten valuable articles in this issue, which we have prepared with great care and devotion.

Developments experienced during and after the Industrial Revolution where societies started to improve their economies changed the appearance and semantic dimension of poverty. Old poverty, which was a livable and acceptable situation, disappeared with the arrival of new poverty, and misery and hunger took its place. Disintegration and rupture, which were not seen in pre-industrial social segments, have become more apparent with the presence of modern poverty. Additionally, the poor who experienced income insufficiency were not able to afford what the market has charged them. Furthermore, because the market returned more profit from housing, the chances of finding a low-priced house have decreased. Basic structural problems of the poor such as irregular work or unemployment, insufficient social benefits, inadequate income and inability to afford the budget of high-priced housing have caused “homelessness.” Today, homelessness, for various reasons, has become widespread and is an acute issue. According to United Nations (UN) reports, there are 100 million homeless people worldwide. There are also as many as 1.6 billion people who lacked adequate housing (Habitat, 2015). Homelessness emerged as an important social problem in the 1980s when individualism came into prominence and capitalism began to reign over all institutions, especially in developed countries. The homelessness phenomenon identified within urban areas is a social problem that has drawn the attention of the social sciences more and more each day.

Ordinary cities are grappling with the impacts of the pandemic, natural-disaster risks and climate change. The urban poor are the most adversely affected with the most vulnerable being undereducated women, children, refugees, and discriminated minorities who are seriously experiencing the burden in their everyday lives. Urban riots, protest movements and populist parties have called into question the capacity of Western urban areas to integrate new urban residents—especially new immigrants—and to give voice to those who have suffered the most because of those recent crises. Although spatial inequalities across and within cities can also be found in cities of the Global North, it is the depth and breadth of such inequalities in the cities of the Global South that are of main concern. The aim of this special issue is indeed to discuss some of the emerging issues that face cities, both in the Global North and in the Global South during such exceptional times, with particular attention given to the spread of poverty.

We are grateful to Prof. Dr. Ruşen Keleş, one of the most important urban scientists of Turkey, who made a great contribution to our journal’s “Special Issue on City” and crowned his support with his introductory article. We would also like to thank our Editorial Board Members, our readers, authors and our colleagues who follow us, offer their opinions and suggestions, and for their contribution to the publication of this issue. Hope to see you with the new issues of our journal.

Dr. Zeynep Banu DALAMAN / Editor-in-Chief